

Ecologische inventarisatie dr. Nuijensstraat 48

projectnummer: 076.00.01.00.00

Onderwerp: Ecologische inventarisatie dr Nuijensstraat 48 Westwoud

Datum: 08-07-2019

KADER

De initiatiefnemer is voornemens om aan de Dr. Nuijensstraat 48 te Westwoud een nieuwe schuur te bouwen en twee andere schuren te slopen. Om de uitvoerbaarheid van het plan te toetsen, is een inventarisatie van natuurwaarden uitgevoerd. Het doel hiervan is om na te gaan of aanvullend onderzoek in het kader van de Wet natuurbescherming (Wnb)¹ of het provinciaal ruimtelijk natuurbeleid noodzakelijk is. Naast het raadplegen van bronnen is het plangebied ten behoeve van de inventarisatie op 27 juni 2019 bezocht door een ecooloog van BügelHajema Adviseurs. De weersomstandigheden tijdens het veldbezoek waren: bewolkt, droog, circa 17 °C en weinig wind.

PLANGEBIED

Het plangebied betreft het erf van de Dr. Nuijensstraat 48 te Westwoud en ligt aan de westzijde van het dorp. Op het terrein staan meerdere schuren die voor agrarische doeleinden in gebruik zijn of waren en een deel van het terrein is verhard. Daarnaast is een mesthoop aanwezig en een klein oppervlak aan opgaande begroeiing. In het zuiden van het plangebied is een sloot aanwezig die wordt gebruikt voor afwatering.

Het plan bestaat uit de bouw van een nieuwe schuur in het plangebied. De schuur zal gebruikt worden als werkplaats, garage en machineopslag. Hierbij zullen alle schuren inclusief de aanbouw van de oorspronkelijke boerderijwoning worden verwijderd. Daarnaast wordt een deel van de verharding verwijderd en grond vergraven. De bomen in het westen en het water aan de zuidzijde van het plangebied blijven behouden.

¹ De Wet natuurbescherming is op 1 januari 2017 in werking getreden en betreft zowel soortenbescherming als bescherming van (Europese) natuurgebieden.

Impressie van het plangebied (27 juni 2019). Links de schuur aan de woonboerderij en rechts een van de andere vrijstaande schuren.

Soortbescherming

Onderdeel van de Wnb is soortenbescherming van planten en dieren. Dit betreffen:

- alle van nature in Nederland in het wild voorkomende vogels die vallen onder de Vogelrichtlijn (Wnb art. 3.1-3.4);
- dier- en plantensoorten die beschermd zijn op grond van de Habitatrichtlijn en de verdragen van Bern en Bonn (Wnb art. 3.5-3.9);
- nationaal beschermde dier- en plantensoorten genoemd in de bijlage van de wet (Wnb art. 3.10-3.11).

Van deze laatst genoemde groep beschermde soorten mogen provincies een zogenaamde 'lijst met vrijstellingen' opstellen (Wnb art. 3.11). Voor de soorten op deze lijst geldt een vrijstelling van de verboden genoemd in art. 3.10 eerste lid van de Wnb.

INVENTARISATIE

Uit het raadplegen van de Nationale Database Flora en Fauna ² (NDFF) via Quickscanhulp.nl³ (©NDFF - quickscanhulp.nl 24-06-2019 08:17:21) blijkt dat binnen een straal van een kilometer rond het plangebied diverse beschermde diersoorten aanwezig zijn. Het betreffen zoogdieren en vogels met jaar-rond beschermde nesten.

² Nationale Databank Flora en Fauna (NDFF). De NDFF is de meeste complete natuurdatabank van Nederland. De NDFF geeft informatie over waarnemingen van beschermde en zeldzame planten en dieren en bevat uitsluitend gevalideerde gegevens.

³ Quickscanhulp.nl is een online applicatie waarmee een afgeleide van data uit de NDFF wordt weergegeven. Het is daarmee een hulpmiddel voor ervaren ecologen om te bepalen of een beschermde soort wel of niet in het plangebied kan voorkomen. Quickscanhulp.nl geeft aan op welke afstand waarnemingen van beschermde soorten in relatie tot het plangebied zijn aangetroffen. Voor Quickscanhulp.nl worden alleen gevalideerde waarnemingen gebruikt.

Tussen de bestrating zijn onder andere de plantensoorten gestreepte witbol, Engels raaigras, harig knopkruid, witte klaver, herderstasje en schijfkamille aangetroffen. De opgaande beplanting tussen twee schuren bestaat voornamelijk uit framboos. De aangetroffen soorten duiden op voedselrijke omstandigheden. Beschermde plantensoorten zijn niet in de directe omgeving bekend (Quickscanhulp.nl) en zijn gezien de terreingesteldheid ook niet in het plangebied te verwachten.

Individuele nesten of sporen, zoals braakballen, van broedvogels met een jaarrond beschermd nest zijn niet aangetroffen in de bebouwing en in de bomen in het plangebied. Steenuil, bekend uit de directe omgeving van het plangebied (Quickscanhulp.nl) is voor de voortplanting gebonden aan boomholten, nauwe ruimten in gebouwen of nestkasten. Potentiële nestplaatsen ontbreken in het plangebied. Voor de jaarrond beschermde huismus en gierzwaluw biedt hooguit de woning geschikte broedplaatsen. Deze woning blijft behouden. Het plangebied zal door de inrichting, van voornamelijk verharding en bebouwing, ook geen belangrijk onderdeel vormen van het foerageergebied van vogels met jaarrond beschermde nesten. Hooguit worden de groene randen gebruikt door soorten als huismus en steenuil. In een van de schuren is een nest van boerenzwaluw aangetroffen, deze soort is ook waargenomen in de schuur, zodat er vanuit mag worden gegaan dat het nest dit jaar in gebruik is. Exemplaren en nesten van huiszwaluw zijn tijdens het veldbezoek niet waargenomen. De watergang aan de zuidzijde vormt een mogelijke broedplaats voor wilde eend. De nesten van deze soorten zijn niet jaarrond beschermd.

In het plangebied ontbreken bomen met holtes of scheuren die naar vleermuisverblijfplaatsen kunnen leiden. Ook de schuren in het plangebied bieden geen openingen naar eventuele vleermuisverblijfplaatsen. De overgang van steen naar hout bij de schuur die is verbonden met de woonboerderij zou de meest geschikte plek voor vleermuisverblijfplaatsen zijn. Ook hier kunnen verblijfplaatsen worden uitgesloten doordat ten tijde van het veldbezoek alle openingen geblokkeerd waren door spinrag. Daarnaast zijn de schuren ongeschikt als vleermuisverblijfplaats doordat deze ongeïsoleerd zijn en een spouw ontbreekt. Wel kan het plangebied een klein onderdeel van het foerageergebied vormen van soorten als gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis en laatvlieger, die uit de directe omgeving van het plangebied bekend zijn (Quickscanhulp.nl).

De opgaande begroeiing in het plangebied vormt geen onderdeel van een doorgaande structuur van opgaande begroeiing, zodat geen sprake zal zijn van een (belangrijke) vliegroute van vleermuizen.

Het plangebied vormt geschikt leefgebied voor een aantal algemene grondgebonden zoogdiersoorten, zoals egel en huisspitsmuis. Voor deze soorten geldt in de provincie Noord-Holland een vrijstelling van de verbodsartikelen van de Wnb. Binnen een straal van 5 kilometer rond het plangebied is het voorkomen van de niet-vrijgestelde soorten hermelijn, bunzing en wezel bekend (Quickscanhulp.nl). Het plangebied biedt te weinig dekking om als vaste verblijfplaats voor deze soorten te die-

nen. Zo ontbreken houtsingels, bosschages , ruigtes of hopen opgeslagen materialen die potentieel geschikt zijn als verblijfplaats. Hooguit wordt het plangebied incidenteel gebruikt als foerageergebied.

Het plangebied vormt geschikt landbiotoop voor enkele algemene amfibieënsoorten, zoals gewone pad of kleine watersalamander, die zich kunnen voortplanten in de watergangen in het zuiden en in de directe omgeving van het plangebied. Voor deze soorten geldt in de provincie Noord-Holland een vrijstelling van de verbodsartikelen van de Wnb.

Voor meer kritische niet-vrijgestelde soorten ontbreekt geschikt leefgebied in het plangebied. Ook ontbreekt geschikt voortplantingswater in de directe omgeving van het plangebied. Wel kan op bouwterreinen geschikt leefgebied ontstaan voor de pioniersoort rugstreeppad die voor de voortplanting is aangewezen op ondiepe, snel opwarmende wateren. Rugstreeppad is bekend uit de omgeving van het plangebied (1-5 kilometer, Quickscanhulp.nl) en de soort staat erom bekend dat hij zich snel kan vestigen op braakliggende, zandige bouwterreinen.

Overige beschermde soorten uit de soortgroep planten, vissen, reptielen en ongewervelden zijn niet in het plangebied te verwachten vanwege het ontbreken van waarnemingen uit de omgeving van het plangebied en/of het ontbreken van geschikt biotoop.

TOETSING

Doordat het woonhuis (met potentiële nestplaatsen van gierzwaluw en huismus) behouden blijft, gaan geen vogelnesten die jaarrond beschermd zijn verloren door de werkzaamheden in het plangebied. Bij uitvoering van het plan verandert het plangebied als foerageergebied voor vogels met jaarrond beschermde nesten, zoals huismus en steenuil, maar zal niet ongeschikt worden. Zo blijft de opgaande beplanting aan de westrand behouden, terwijl de schuren die gesloopt worden geen waarde hebben als foerageergebied. Bovendien is in de directe omgeving van het plangebied in ruime mate alternatief en deels hoogwaardiger foerageergebied aanwezig. Negatieve effecten op vogels met jaarrond beschermde nesten treden niet op.

Voor de overige vogelsoorten geldt dat, indien werkzaamheden tijdens het broedseizoen worden uitgevoerd, in gebruik zijnde nesten van vogels kunnen worden verstoord of vernietigd. Dit is bij wet verboden. Vernietiging of verstoring van in gebruik zijnde nestplaatsen kan voorkomen worden door bij de planning en uitvoering van de werkzaamheden rekening te houden met het broedseizoen. Een standaardperiode voor het broedseizoen is er niet; van belang is of een broedgeval aanwezig is, ongeacht de periode. Voor de meeste vogels geldt dat het broedseizoen ongeveer van 15 maart tot 15 juli duurt. Het broedseizoen van boerenzwaluw loopt echter langer door van mei tot en met augustus.

Met de sloop van de schuren gaan geen vleermuisverblijfplaatsen verloren. Door de ontwikkelingen verandert het terrein als foerageergebied van vleermuizen. De veranderingen zijn echter marginaal en bovendien is in de directe omgeving van het plangebied in ruime mate alternatief en deels hoogwaardiger foerageergebied aanwezig. Met de uitvoering van de plannen kunnen negatieve effecten op vleermuizen worden uitgesloten.

Met de uitvoering van de plannen gaan geen verblijfplaatsen van kleine marterachtigen of andere niet-vrijgestelde beschermde zoogdieren verloren. Potentieel foerageergebied van kleine marterachtigen verandert met de ontwikkelingen. Het plangebied is door het grotendeels ontbreken van dekking echter van weinig waarde als foerageergebied. In de omgeving is in ruime mate alternatief en hoogwaardiger foerageergebied aanwezig. Bovendien neemt het oppervlak aan bebouwing af, zodat het terrein eerder geschikter dan minder geschikt wordt als foerageergebied.

Uit de omgeving van het plangebied is rugstreeppad bekend. De pioniersoort rugstreeppad kan zich snel vestigen op braakliggende bouwterreinen met ondiepe, snel opwarmende wateren. Indien deze soort zich vestigt, moeten de werkzaamheden stilgelegd worden. Daarom adviseren wij om te voorkomen dat bij werkzaamheden in het plangebied voortplantingsbiotoop voor rugstreeppad ontstaat. Daarvoor is het van belang om te voorkomen dat er tijdens de werkzaamheden kuilen of laagtes ontstaan die zich met water kunnen vullen. Als alternatief kan een amfibieënschermband om de bouwplaats aangebracht worden.

Als gevolg van de ontwikkelingen kunnen enkele verblijfplaatsen van algemene amfibieën- en zoogdierensoorten worden verstoord en vernietigd. Ook kunnen hierbij enkele exemplaren worden gedood. De te verwachten algemene soorten worden niet in hun voortbestaan bedreigd en vallen in de vrijstellingsregeling bij ruimtelijke ontwikkelingen van de provincie Noord-Holland. Voor deze soorten hoeft geen ontheffing te worden aangevraagd. Wel geldt voor deze soorten de zorgplicht van de Wnb.

Voor de soortgroepen planten, reptielen, vissen en ongewervelden kunnen negatieve effecten op in het kader van de Wnb beschermde soorten worden uitgesloten doordat het plangebied geen geschikt biotoop vormt voor deze soorten.

Gebiedsbescherming

Voor onderhavig plangebied is de volgende wet- en regelgeving op het gebied van gebiedsbescherming relevant: de Wnb en de provinciale structuurvisie en verordening.

WET NATUURBESCHERMING

In de Wnb is de bescherming van Natura 2000-gebieden geregeld. Plannen en projecten met negatieve effecten op deze gebieden zijn vergunningsplichtig. Relevant daarbij is dat de Wnb een externe werking kent. Van externe werking is sprake als activiteiten buiten een Natura 2000-gebied van invloed zijn op de natuurwaarden in een Natura 2000-gebied.

NATUURNETWERK NEDERLAND

Het Natuurnetwerk Nederland (NNN – de voormalige Ecologische Hoofdstructuur) is een samenhangend netwerk van bestaande en nog te ontwikkelen belangrijke natuurgebieden in Nederland, dat voldoende robuust is voor een duurzame verbetering van de omstandigheden voor de wilde flora en fauna en voor natuurlijke leefgemeenschappen. Het NNN is als beleidsdoel opgenomen in de Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte. De begrenzing en ruimtelijke bescherming van de provinciale NNN is voor Noord-Holland uitgewerkt in de Structuurvisie Noord-Holland 2040 en de bijbehorende Provinciale Ruimtelijke Verordening.

WEIDEVOGELLEEFGEBIED

Vanuit het provinciaal ruimtelijk natuurbeleid wordt buiten de NNN-gebieden bij ruimtelijke plannen specifiek ingezet op de bescherming van weidevogelleefgebied. Hiertoe zijn specifieke gebieden aangewezen.

INVENTARISATIE

Het plangebied ligt op een afstand van ruim 6 kilometer ten zuiden en noorden van het dichtstbijzijnde in het kader van de Wnb beschermde gebieden, te weten Natura 2000-gebieden 'IJsselmeer' en 'Markermeer & IJmeer'.

Het dichtstbijzijnde NNN gebied ligt op ruim 2 kilometer ten noordoosten van het plangebied. Het dichtstbijzijnde weidevogelleefgebied ligt circa 670 meter ten zuiden van het plangebied.

TOETSING

Gezien de grote afstand tot natura 2000-gebieden zijn in potentie hooguit effecten door stikstofdepositie mogelijk. De aanleg van één kleine schuur van circa 200 m² zal zeker geen stikstofdepositie veroorzaken in een Natura 2000-gebied op 6 kilometer afstand. De nieuwe schuur wordt kleiner dan de bestaande schuren met een totaaloppervlak van circa 300 m² en wordt gebruikt als werkplaats, garage en voor de opslag van machines. Daarom komt ook in de gebruiksfase maar zeer weinig stikstof vrij. Gezien de grote afstand tot stikstofgevoelige Natura 2000-gebieden, kan een negatief effect door stikstof dan ook op voorhand uitgesloten worden. Negatieve effecten op Natura 2000-gebieden als gevolg van het plan treden niet op.

Gezien de terreinomstandigheden, de afstand tot beschermde gebieden, de inrichting van het tussenliggende gebied met bebouwing en wegen en de aard van de ontwikkeling, zijn met betrekking tot het voorgenomen plan geen negatieve effecten op het NNN en weidevogelleefgebieden te verwachten.

Deze inventarisatie geeft geen aanleiding voor een voortoets in het kader van de Wnb en is niet in strijd met het provinciaal ruimtelijk natuurbeleid.

Conclusie

Op basis van de uitgevoerde ecologische inventarisatie is gezien de aangetroffen terreinomstandigheden en de aard van het plan een voldoende beeld van de natuurwaarden ontstaan.

Een ontheffing van de Wnb voor beschermde soorten is niet nodig. Wel dient bij uitvoering van het plan rekening te worden gehouden met het broedseizoen van vogels, waaronder specifiek de boerenzwaluw met een broedseizoen van mei tot en met augustus. Daarnaast wordt geadviseerd om vestiging van rugstreeppad tijdens de aanlegfase te voorkomen.

Een nadere analyse in het kader van de gebiedenbescherming van de Wnb of het provinciaal ruimtelijk natuurbeleid is niet noodzakelijk. Het plan heeft geen negatieve gevolgen voor de instandhoudingsdoelstellingen van natuurlijke habitats en soorten. Voor deze activiteit is daarom geen vergunning op grond van de Wnb nodig. Het plan is daarnaast op het punt van provinciaal natuurbeleid niet in strijd met de Provinciale Omgevingsverordening.